

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE št. 109/21
Luxembourg, 22. junij 2021

Sodba v zadevi C-439/19
Latvijas Republikas Saeima (Kazenske točke)

Pravo Unije o varstvu podatkov nasprotuje latvijski ureditvi, ki organu za varnost v cestnem prometu nalaga, da javnosti omogoči dostop do podatkov v zvezi s kazenskimi točkami, izrečenimi voznikom za cestnoprometne prekrške

Nujnost te ureditve za uresničitev zastavljenega cilja, in sicer izboljšanja varnosti v cestnem prometu, ni izkazana

B je fizična oseba, ki so ji bile zaradi enega ali več cestnoprometnih prekrškov izrečene kazenske točke. Ceļu satiksmes drošības direkcija, CSDD (direktorat za varnost v cestnem prometu, Latvija), je te kazenske točke vpisal v nacionalni register vozil in njihovih voznikov.

Na podlagi latvijske ureditve o cestnem prometu¹ so informacije o kazenskih točkah, izrečenih voznikom in vpisanih v ta register, dostopne javnosti ter jih CSDD posreduje vsaki osebi, ki to zahteva, ne da bi morala ta izkazati poseben interes za pridobitev teh informacij, in tudi gospodarskim subjektom za ponovno uporabo. Ker se je oseba B spraševala o zakonitosti te ureditve, je pri Latvijas Republikas Satversmes tiesa (ustavno sodišče, Latvija) vložila ustavno pritožbo, da bi to preučilo skladnost te ureditve s pravico do spoštovanja zasebnega življenja.

Ustavno sodišče je menilo, da mora pri presoji tega ustavnega prava upoštevati Splošno uredbo o varstvu podatkov (v nadaljevanju: SUVP)². Tako je Sodišču predlagalo, naj pojasni obseg več določb SUVP, da bi se ugotovila združljivost latvijske ureditve o cestnem prometu s to uredbo.

Sodišče je v sodbi, ki jo je izrekel veliki senat, razsodilo, da **SUVP nasprotuje latvijski ureditvi. Sodišče je ugotovilo, da nujnost – zlasti glede na cilj izboljšanja varnosti v cestnem prometu, na katerega se sklicuje latvijska vlada – da se posredujejo osebni podatki v zvezi s kazenskimi točkami, izrečenimi za cestnoprometne prekrške, ni izkazana.** Poleg tega po mnenju Sodišča niti pravica javnosti do dostopa do uradnih dokumentov niti pravica do svobode obveščanja ne upravičujeta take ureditve.

Presoja Sodišča

Sodišče je na prvem mestu razsodilo, da obdelava osebnih podatkov v zvezi s kazenskimi točkami pomeni „obdelavo osebnih podatkov v zvezi s kazenskimi obsodbami in prekrški [kaznivimi dejanji]“³, za katero SUVP določa povečano varstvo zaradi posebne občutljivosti zadevnih podatkov.

V tem okviru je Sodišče najprej ugotovilo, da so informacije v zvezi s kazenskimi točkami osebni podatki in da to, da jih CSDD posreduje tretjim osebam, pomeni obdelavo, ki spada na stvarno področje uporabe SUVP. To področje uporabe je namreč zelo široko in ta obdelava ne spada med izjeme od uporabe te uredbe.

¹ Člen 14¹(2) Ceļu satiksmes likums (zakon o cestnem prometu) z dne 1. oktobra 1997 (Latvijas Vēstnesis, 1997, št. 274/276).

² Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (UL 2016, L 119, str. 1).

³ Člen 10 SUVP.

Tako na eni strani za to obdelavo ne velja izjema, na podlagi katere se SUVP ne uporablja za obdelavo, opravljeno v okviru dejavnosti, ki ne spada na področje uporabe prava Unije.⁴ Za to izjemo je treba šteti, da je njen edini namen izključiti s področja uporabe te uredbe obdelave osebnih podatkov, ki jih izvajajo državni organi v okviru dejavnosti, katere namen je ohraniti nacionalno varnost, ali v okviru dejavnosti, ki jo je mogoče razvrstiti v isto kategorijo. Te dejavnosti zajemajo zlasti tiste, katerih cilj je zaščita bistvenih funkcij države in temeljnih interesov družbe. Vendar dejavnosti v zvezi z varnostjo v cestnem prometu ne uresničujejo tega cilja in jih zato ni mogoče razvrstiti v kategorijo dejavnosti, katerih cilj je ohranitev nacionalne varnosti.

Po drugi strani posredovanje osebnih podatkov v zvezi s kazenskimi točkami prav tako ni obdelava, zajeta z izjemo, na podlagi katere se SUVP ne uporablja za obdelavo osebnih podatkov, ki jo opravljajo organi, pristojni v kazenskih zadevah.⁵ Sodišče je namreč ugotovilo, da CSDD pri izvajanju navedenega posredovanja ni mogoče šteti za tak „pristojni organ“.⁶

Da bi Sodišče ugotovilo, ali dostop do osebnih podatkov v zvezi s cestnoprometnimi prekrški, kot so kazenske točke, pomeni obdelavo osebnih podatkov v zvezi s „prekrški [kaznivimi dejanji]“,⁷ ki uživajo povečano varstvo, je ob opiranju med drugim na zgodovino nastanka SUVP ugotovilo, da ta pojem napotuje izključno na kazenskopravne kršitve. Vendar dejstvo, da so cestnoprometni prekrški v latvijskem pravnem sistemu opredeljeni kot prekrški, ni odločilno za presojo, ali ti prekrški spadajo pod pojem „prekršek [kaznivo dejanje]“, ker gre za avtonomen pojem prava Unije, ki ga je treba v vsej Uniji razlagati avtonomno in enotno. Tako je Sodišče, potem ko je opozorilo na tri upoštevna merila za presojo kazenskopravne narave kršitve, in sicer na pravno opredelitev kršitve v nacionalnem pravu, naravo kršitve in stopnjo strogosti izrečene sankcije, razsodilo, da **zadevni cestnoprometni prekrški spadajo pod pojem „prekršek [kaznivo dejanje]“ v smislu SUVP**. Sodišče je v zvezi s prvima dvema meriloma ugotovilo, da čeprav kršitve v nacionalnem pravu niso opredeljene kot „kazenske“, lahko taka narava izhaja iz narave kršitve in zlasti iz njenega represivnega cilja, ki ga uresničuje sankcija, ki se za kršitev lahko izreče. V obravnavani zadevi pa ima dodelitev kazenskih točk za cestnoprometne prekrške, tako kot druge sankcije, ki jih je mogoče naložiti zaradi storitve teh prekrškov, med drugim tak represivni cilj. Sodišče je v zvezi s tretjim merilom ugotovilo, da le cestnoprometni prekrški, ki so dovolj resni, vključujejo dodelitev kazenskih točk in da se zato za take prekrške lahko izreče sankcija z določeno stopnjo strogosti. Poleg tega izrekanje takih točk običajno dopolnjuje naloženo sankcijo, vsota teh točk pa ima pravne posledice, ki lahko privedejo celo do izreka prepovedi vožnje.

Sodišče je na drugem mestu razsodilo, da **SUVP nasprotuje latvijski ureditvi, ki CSDD nalaga, da javnosti omogoči dostop do podatkov v zvezi s kazenskimi točkami, izrečenimi voznikom za cestnoprometne prekrške, ne da bi morala oseba, ki dostop zahteva, izkazati poseben interes za njihovo pridobitev.**

V tem okviru je Sodišče poudarilo, da je izboljšanje prometne varnosti iz latvijske ureditve cilj splošnega interesa, ki ga priznava Unija, in da lahko zato države članice varnost v cestnem prometu opredelijo kot „nalogo v javnem interesu“.⁸ Vendar nujnost latvijske ureditve posredovanja osebnih podatkov v zvezi s kazenskimi točkami za uresničitev zastavljenega cilja ni izkazana. Po eni strani ima namreč latvijski zakonodajalec na voljo številne možnosti, ki bi mu omogočale, da ta cilj uresniči z drugimi sredstvi, ki manj posegajo v temeljne pravice posameznikov, na katere se osebni podatki nanašajo. Po drugi strani je treba upoštevati občutljivost podatkov v zvezi s kazenskimi točkami in dejstvo, da lahko njihovo posredovanje javnosti pomeni resen poseg v pravici do spoštovanja zasebnega življenja in varstva osebnih

⁴ Člen 2(2)(a) SUVP.

⁵ Člen 2(2)(d) SUVP.

⁶ Člen 3, točka 7, Direktive (EU) 2016/680 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov, ki jih pristojni organi obdelujejo za namene preprečevanja, preiskovanja, odkrivanja ali pregona kaznivih dejanj ali izvrševanja kazenskih sankcij, in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Okvirnega sklepa Sveta 2008/977/PNZ (UL 2016, L 119, str. 89).

⁷ Člen 10 SUVP.

⁸ V skladu s členom 6(1)(e) SUVP je obdelava osebnih podatkov zakonita, če je „potrebna za opravljanje naloge v javnem interesu“.

podatkov, saj lahko povzroči neodobravanje družbe in stigmatizacijo posameznika, na katerega se osebni podatki nanašajo.

Poleg tega je Sodišče menilo, da ob upoštevanju **občutljivosti teh podatkov in teže tega posega v ti temeljni pravici ti pravici prevladata tako nad interesom javnosti, da ima dostop do uradnih dokumentov**, kot je nacionalni register vozil in njihovih voznikov, kot nad pravico do svobode obveščanja.

Sodišče je na tretjem mestu iz enakih razlogov menilo, da **SUVP nasprotuje latvijski ureditvi tudi v delu, v katerem je CSDD dovoljeno, da gospodarskim subjektom posreduje podatke v zvezi s kazenskimi točkami, izrečenimi voznikom za cestnoprometne prekrške, da bi jih ti gospodarski subjekti lahko ponovno uporabili in jih posredovali javnosti.**

Sodišče je na četrtem in zadnjem mestu pojasnilo, da načelo primarnosti prava Unije nasprotuje temu, da se predložitveno sodišče, ki odloča o pravnem sredstvu zoper latvijsko ureditev, ki jo Sodišče opredeli za nezdržljivo s pravom Unije, odloči, da se pravni učinki te ureditve ohranijo do dneva razglasitve sodbe, s katero predložitveno sodišče dokončno odloči.

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletnem mestu CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793